

Stan i perspektywy rozwoju inteligentnych specjalizacji w subregionie konińskim

Grupa warsztatowa – Biznes/Nauka

Analiza desk research – wybrane zagadnienia

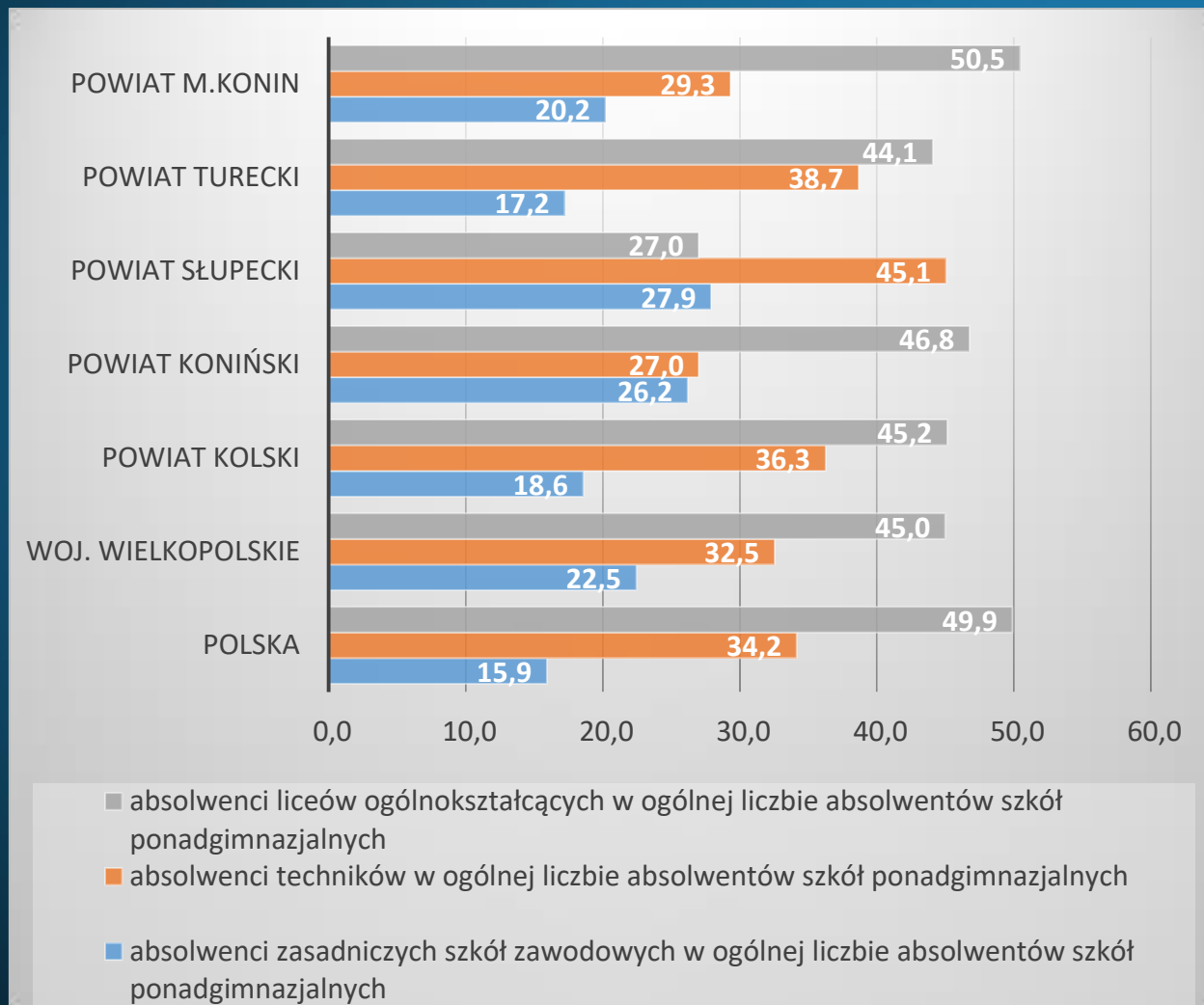
Lokalizacja subregionu konińskiego na tle województwa wielkopolskiego

Subregion koniński, będący przedmiotem analizy, obejmuje swym zasięgiem 5 powiatów:

- ✓ kolski,
- ✓ koniński,
- ✓ słupecki,
- ✓ turecki,
- ✓ miasto Konin.

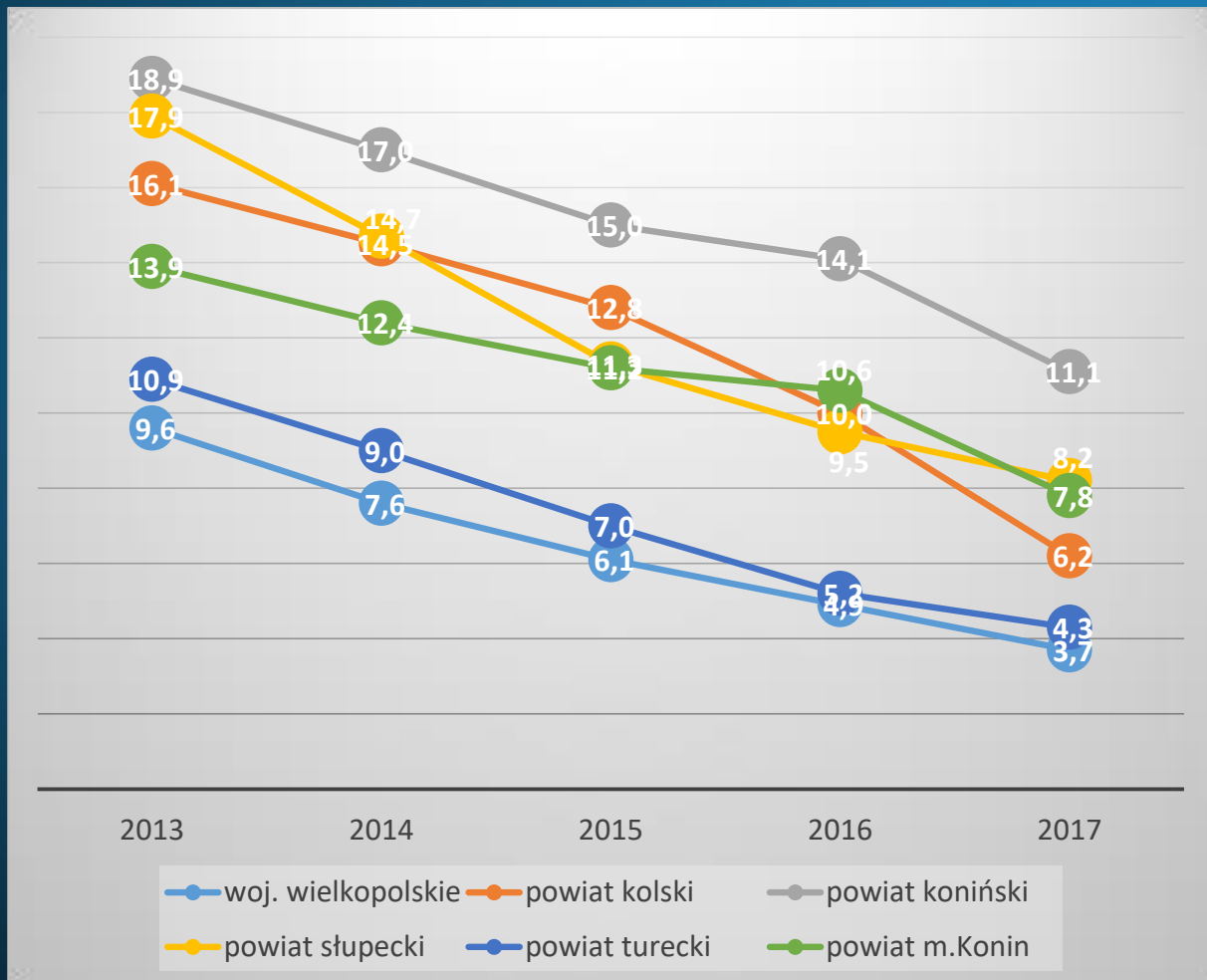
Udział absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według typów szkół, 2016 r., w %

Struktura **absolwentów szkół ponadgimnazjalnych** na terenie poszczególnych powiatów badanego subregionu prezentuje się podobnie do sytuacji ogólnokrajowej, w której największy udział przypada na absolwentów liceów (blisko połowa z ogółu absolwentów), około 1/3 przypada na technika, a ok. 16% na zasadnicze szkoły zawodowe (szkoły branżowe).

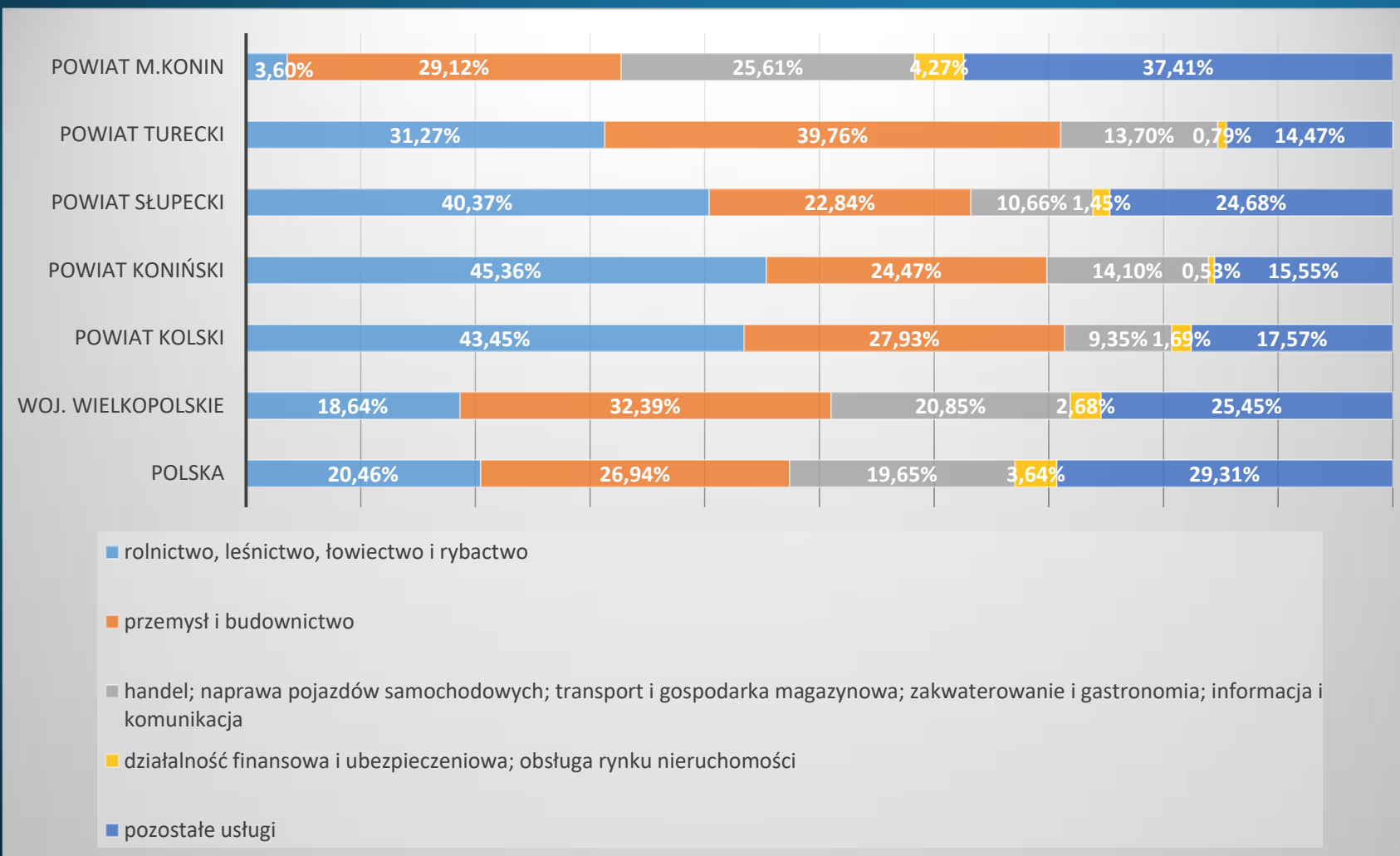
Największe dysproporcje w stosunku do ww. średniej ogólnokrajowej zaobserwować można na terenie powiatu słupeckiego, gdzie największa część absolwentów w 2016 r. przypadła na technika (45,1%), a zasadnicze szkoły zawodowe ukończyło blisko 28% ogółu absolwentów.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, woj. wielkopolskie i powiaty subregionu konińskiego, 2017 r., w %

Średnia stopa bezrobocia rejestrowanego dla województwa wyniosła na koniec 2017 r. 3,7%. Powiaty wchodzące w skład subregionu konińskiego charakteryzują się bezrobociem przekraczającym tę średnią (od 4,3% w przypadku powiatu tureckiego, do aż 11,1% w przypadku powiatu konińskiego). Warto przy tym zauważyć, że podobne rozbieżności (względem średniej dla województwa) utrzymują się już od kilku lat. Na obszarze analizowanych powiatów od 2013 r. obserwuje się stały trend spadkowy stopy bezrobocia rejestrowanego, lecz różnica względem średniej dla województwa utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Pracujący wg grup sekcji PKD 2017, 2016 r.

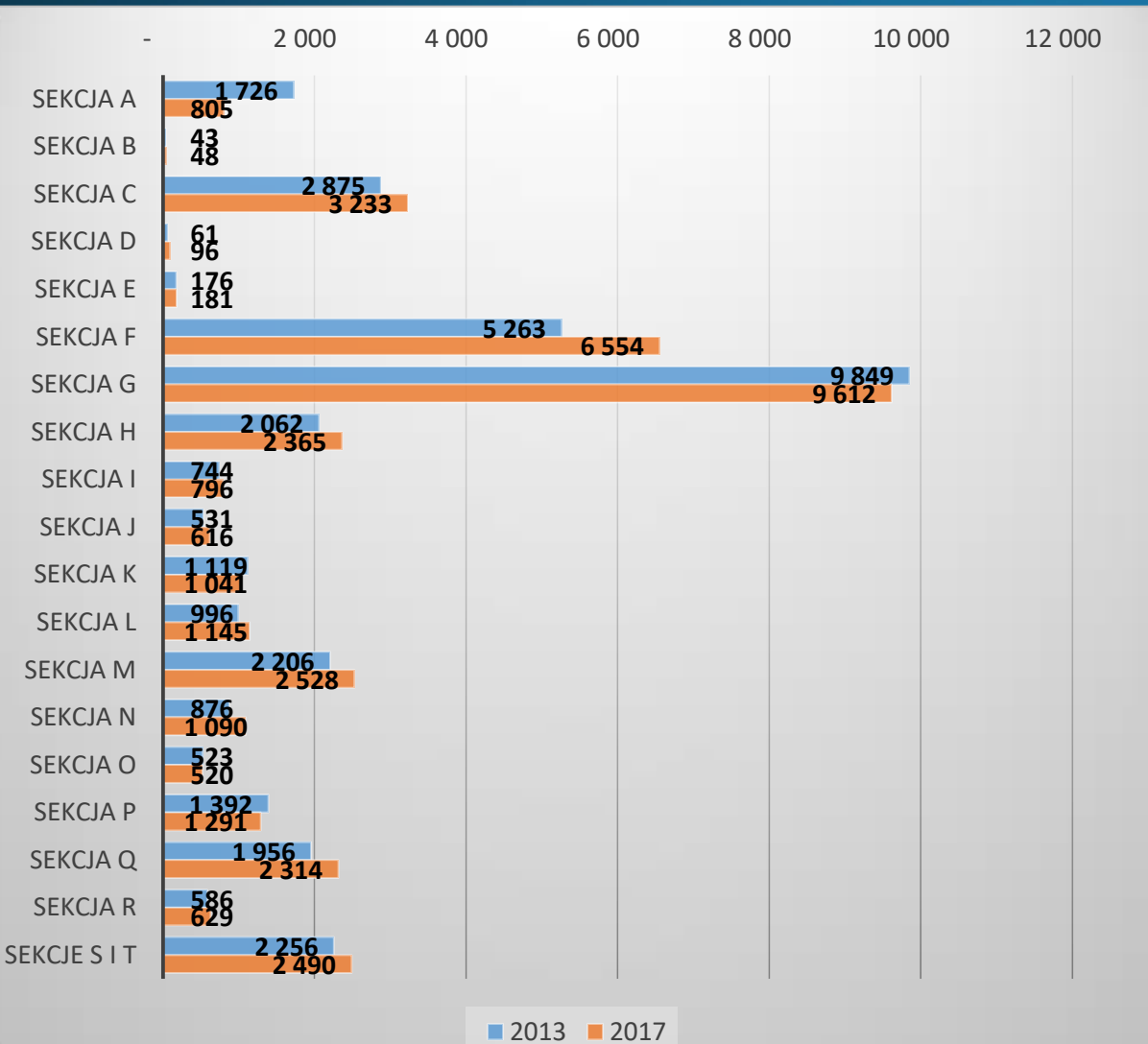

Profil rynku pracy w subregionie konińskim dzieli się na dwa zasadnicze elementy: profil przypadający na obszar miasta Konina oraz obszar pozostałych powiatów. Na obu tych podobszarach struktura pracujących znacząco różni się. Najpopularniejszą sekcją, w której znajdują zatrudnienie mieszkańcy Konina jest działalność usługowa (37,41%). Tymczasem na pozostałym obszarze subregionu, największy udział przypada na pracujących w rolnictwie (powiaty słupecki, koniński i kolski) lub przemyśle i budownictwie (powiat turecki).

Zasoby mineralne

Zasoby te są szczególnie istotne dla subregionu konińskiego, gdyż gospodarka lokalna w dużej mierze bazuje na przemyśle wydobywczym (węгля brunatnego i soli). W kontekście badanego obszaru, szczególnie istotne są więc zasoby geologiczne węгля brunatnego. Zasoby województwa wielkopolskiego szacuje się na ponad 8 mld ton, zlokalizowanych w 31 złożach (wg stanu na koniec 2017 r.). Większość ze złóż znajduje się na terenie subregionu konińskiego, tj. na obszarze powiatu konińskiego, kolskiego i tureckiego. Dla przykładu, w 2013 r. z 5 złóż w rejonie Konina, Turku i Koła zostało wydobyte 14,4 mln ton węгля, co odpowiadało za niemal 22% wydobycia ogólnokrajowego. Tak liczne złoża węгля warunkują jednocześnie lokalizację największych w regionie elektrowni.

Lokalizacja podmiotów gospodarczych wg PKD 2007, subregion koniński, lata 2013-2017

Na terenie subregionu konińskiego zdecydowanie najliczniej reprezentowaną sekcją, wśród podmiotów gospodarczych, jest sekcja G, tj. „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”. Wg stanu na koniec 2017 r. na terenie badanego subregionu zarejestrowanych było aż 9 612 podmiotów tego rodzaju (1/4 ogółu podmiotów gospodarczych). Na drugim miejscu znalazła się sekcja F, tj. „dostawa wody; zagospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” (6 554 podmioty wg stanu na koniec 2017 r., co odpowiada niemal 18% ogółu przedsiębiorstw). Stosunkowo wysoka liczebność dotyczy również sekcji C, tj. „przetwórstwo przemysłowe” (3 233 na koniec 2017 r.). Pozostałe sekcje nie przekroczyły progu 3 tys. podmiotów.

**Dobre praktyki-
przykłady innowacyjnych
inicjatyw biznesowych z terenu
Wielkopolski oraz
Europy Zachodniej
działających w obszarach
inteligentnych specjalizacji**

Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny

Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny jest skupiskiem podmiotów (działającym na wspólnym obszarze geograficznym) związanych z branżą teleinformatyczną. Klaster tworzy platformę współpracy dla uczestników wielkopolskiego systemu innowacji teleinformatycznych.

Został zainicjowany 12 czerwca 2007 r., po czym na przestrzeni lat do inicjatywy dołączyło wiele podmiotów (w 2014 r. liczba ta przekroczyła 100 podmiotów).

Klaster stawia sobie za cele:

- ✓ Rozwój współpracy i projektów (wspieranie tworzenia konsorcjów projektowych, animowanie współpracy, wdrażanie nowych technologii informacyjnych, transfer technologii, internacjonalizacja członków klastra itp.)
- ✓ Budowa silnych i wartościowych relacji wewnątrz stowarzyszenia (kreowanie pomysłów na wspólne projekty firm z jednostkami naukowymi, organizacja wspólnych wydarzeń itp.)
- ✓ Klaster jako globalna marka Poznania i Wielkopolski kojarzona z rozwojem innowacji ICT (promowanie spójnej koncepcji i prowadzenie działań marketingowych w tym zakresie)

Działalność klastra wpisuje się w inteligentne specjalizacje wielkopolski - 5. Rozwój oparty na ICT

InnovationLab GmbH

Wspólne przedsięwzięcie, pierwotnie polegające na połączeniu w 2008 r. sił trzech niemieckich firm, BASF i Merck – działających w sektorze chemicznym oraz SAP, będącej dużym przedsiębiorstwem informatycznym, z zasobami wiodących uniwersytetów w Heidelbergu, Mannheim, Karlsruhe oraz Darmstadt.

Celem inicjatywy jest m.in. stworzenie niemieckiego odpowiednika Doliny Krzemowej grupującego siedziby wielu firm i instytucji naukowych, aby umożliwić sprawne przekształcanie innowacyjnych pomysłów w produkty gotowe do wdrożenia na rynek.

Obecnie działalność skupia się m.in. na realizacji projektów badawczych związanych z elektroniką organiczną, rozwojem bio-organicznych diod LED, pozyskiwaniem energii słonecznej czy wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań medycznych.

Wg stanu na 2017 r. inicjatywa skupia już 187 uczestników, z czego 34% stanowią przedsiębiorstwa, a 66% instytucje naukowe.

Odnosząc działalność InnovationLab do inteligentnych specjalizacji wielkopolski, wpisuje się ona w dwie sfery:

- ✓ 5. Rozwój oparty na ICT
- ✓ 6. Nowoczesne technologie medyczne

Część warsztatowa

Potencjał

1. Co jest potencjałem subregionu konińskiego w obszarze:
 - gospodarczym
 - społecznym
 - środowiskowym
 - położenia/lokalizacyjnym

Potencjał

2. Czy wskazane potencjały subregionu mają szansę przetrwania w dłuższym czasie 20-40 lat? Czy są rozwojowe?
3. Proszę się pochwalić. Czy jest coś takiego co wyróżnia subregion koniński na tle:
 - ✓ Wielkopolski
 - ✓ Polski

Potencjał

4. Jakie w związku z tym mogą być przewagi konkurencyjne analizowanego subregionu konińskiego?

Gospodarka

1. Proszę wskazać branże dominujące w subregionie.

Gospodarka

2. Która z branż w ostatnich latach wykazuje się ożywieniem na rynku lokalnym/regionalnym/międzynarodowym?
3. Przedsiębiorstwa z której branży/ branż są najbardziej innowacyjne w ostatnim czasie (3 ostatnich lat)? Wdrażają nowe produkty, reformują struktury organizacyjne, odnawiają park maszynowy, otwierają kolejne działy, etc.?

Ekosystem innowacji i wsparcia biznesu

1. Jakie klastry działają w subregionie konińskim?
2. Jakie instytucje innowacyjnego biznesu i przedsiębiorczości są aktywne w subregionie konińskim (mogą pochodzić z tego regionu, lub innych ale działać w subregionie konińskim)?

Ekosystem innowacji i wsparcia biznesu

3. Jak oceniają Państwo wpływ tych instytucji, stowarzyszeń na rozwój przedsiębiorczości w regionie?
4. Które w branż są najbardziej wspierane przez IOB, lub tworzą klastry?
5. W ramach których branż/przedsiębiorstw występuje najczęściej współpraca na linii biznes-nauka?

RIS WW a specjalizacje subregionu konińskiego

1. Czy zidentyfikowane w ramach RIS obszary priorytetowe są adekwatne dla subregionu konińskiego? Proszę spojrzeć na wyróżnione inteligentne specjalizacje Województwa Wielkopolskiego.

Obejmują one:

1. Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów

Bezpieczne bioprodukty i zdrowa żywność:

Nowoczesne technologie produkcji:

Innowacyjne metody sprzedaży i dystrybucji wysokojakościowej żywności:

Ekologiczna produkcja żywności i zagospodarowanie odpadów:

Przygotowanie i profesjonalizacja kadr dla obszaru specjalizacji.

2. Wnętrza przyszłości

Specjalistyczne i spersonalizowane meble i artykuły wyposażenia wnętrz:

Nowe zastosowania technologii i materiałów:

Wzornictwo przemysłowe i innowacje oparte o design.

Recykling i upcykling w produkcji mebli i wyposażenia wnętrz.

Przygotowanie i profesjonalizacja kadr dla obszaru specjalizacji.

3. Przemysł jutra

Wyspecjalizowane technologie, maszyny i ich komponenty dla przemysłu rolno-spożywczego, wyposażenia wnętrz i transportowego:

Ekoinnowacyjne środki transportu samochodowego i powietrznego oraz pojazdy i systemy komunikacji publicznej.

Zautomatyzowane, zrównoważone i zoptymalizowane procesy produkcyjne oraz sterowania i monitorowania

Materiały z recyklingu i odzysku.

Przygotowanie i profesjonalizacja kadr dla obszaru specjalizacji.

4. Wyspecjalizowane procesy logistyczne

Specjalistyczne rozwiązania logistyczne dla potrzeb MSP i handlu wielokanałowego (w tym elektronicznego)

Usługi, technologie oraz produkty dla logistyki (w tym technologie formowania i konsolidacji jednostek ładunkowych)

Inżynieria i informatyzacja procesów logistycznych

Transport multimodalny dla zwiększania mobilności regionalnej.

Przygotowanie oraz specjalizacja kadr dla obszaru specjalizacji.

5. Rozwój oparty na ICT

Aplikacje, usługi i systemy ICT służące poprawie jakości życia

Zaawansowane systemy dla biznesu

Specjalistyczne narzędzia i produkty ICT dla obszarów specjalizacji regionu.

Systemy informatyczne do zarządzania złożoną infrastrukturą, systemy osadzone dla infrastruktury.

Przygotowanie i profesjonalizacja kadr dla obszaru specjalizacji.

6. Nowoczesne technologie medyczne

Medycyna spersonalizowana.

Produkty, usługi i nowe technologie związane z profilaktyką, diagnostyką i terapią chorób cywilizacyjnych oraz chorób rzadkich.

Nowe metody wspomagające decyzje diagnostyczne i lecznicze z wykorzystaniem ICT i Big Data

RIS WW a specjalizacje subregionu konińskiego

2. Czy branże i firmy o których rozmawialiśmy, które stanowią potencjał gospodarczy subregionu konińskiego można wpisać w, którąś z tych specjalizacji regionalnych?
Jeśli tak to w którą?

RIS WW a specjalizacje subregionu konińskiego

3. Bazując na tym co zostało poruszone w trakcie warsztatu proszę wskazać:
- ✓ Do rozwoju których RIS WW może przyczyniać się subregion koniński?
 - ✓ Jakie są/powinny być inteligentne specjalizacje subregionu konińskiego?

RIS WW a specjalizacje subregionu konińskiego

4. Czy rozwój zaproponowanych przez Państwa inteligentnych specjalizacji nie będzie ograniczony ze względu na następujące **słabe strony** subregionu?

Silne i słabe strony – Strategia Rozwoju Konina na lata 2015-2020

Silne strony

Lokalizacja Konina w centrum Polski

Komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna (autostrada A2, tabor MZK, ważny szlak kolejowy KN7)

Posiadanie terenów pod inwestycje (nie wszystkie są w pełni przygotowane)

Aktywność organizacji pozarządowych i okołobiznesowych

Potencjał kadrowy – wykształcona kadra techniczna (osoby pracujące i bezrobotne)

Istnienie PWSZ – napływ studentów spoza miasta

Posiadanie terenów do rozwoju turystyki na terenie miasta

Mocny system związany z ochroną środowiska (spełnianie wymagań środowiskowych w przemyśle energetycznym)

Przemysł paliwowo – energetyczny (dochody, miejsca pracy)

Oferta czasu wolnego: rozbudowana baza sportowa

Oferta czasu wolnego: szeroka oferta gastronomiczna

Oferta czasu wolnego: zróżnicowana oferta kulturalna

Współdecydowanie mieszkańców o budżecie miasta: budżet partycypacyjny

Słabe strony

Promocja Konina (słaba identyfikacja miasta na zewnątrz)

Niewystarczająca edukacja przedsiębiorców, niska świadomość w zakresie możliwości rozwoju biznesu

Niewystarczająca komunikacja (szczególnie p1n-p1d, częstotliwość kursowania MZK, dworzec PKS, dostęp do terenów turystycznych)

Nieprzygotowane tereny inwestycyjne (nieuzbrojone, brak uregulowanej struktury własnościowej)

Niewystarczająca współpraca z instytucjami okołobiznesowymi

Brak zintegrowanego systemu wsparcia dla MSP – rozproszona informacja (Urząd – przedsiębiorcy, mało atrakcyjny system zachęt dla przedsiębiorców, niewystarczająca komunikacja i dialog z przedsiębiorcami)

Brak współpracy MSP z placówkami naukowymi (niski poziom innowacyjności gospodarki)

Niedostosowanie wykształcenia do rynku pracy

Niski poziom dochodów społeczeństwa (średnia zawiżona przez dochody w przemyśle energetycznym)

Szara strefa

Zmniejszanie się kapitału ludzkiego: emigracja m1odych ludzi poza miasto

Z1e perspektywy dla rynku pracy: negatywna prognoza demograficzna do 2030 roku

Niski wskaźnik przedsiębiorczości

Niewystarczający bank ofert pracy

Brak współpracy uczelni z przedsiębiorcami

Brak infrastruktury logistycznej

Niewystarczający poziom rozwoju kapitału społecznego

Brak tanich mieszkań na wynajem

Słaba baza hotelowa

Przewaga sklepów sieciowych i wypieranie przedsiębiorców lokalnych

Determinanty rozwoju

1. Proszę wskazać najważniejsze determinanty rozwoju inteligentnych specjalizacji subregionu konińskiego.
2. Co musiałoby się zadziać, aby rozwijać inteligentne specjalizacje subregionu Konińskiego?

Np. rozwój zasobów ludzkich, współpraca nauka-biznes, wzmocnienie działania IOB, nowe tereny pod inwestycje, przyciągnięcie „dużych” inwestorów itp.

Zasoby ludzkie

1. W jakich branżach gospodarki subregionu należy wzmocnić wsparcie zatrudnienia i dlaczego?
2. Jakie kierunki kształcenia przyjąć w najbliższej perspektywie w celu zaspokojenia potrzeb regionu?
3. Jakie są nowe obszary niszowe, które mogłyby wpłynąć na zmianę struktury zatrudnienia?

Wsparcie przedsiębiorczości

1. Jakie są formy wsparcia udzielane przez JST dla lokalnych środowisk gospodarczych?
2. Czy JST podjęły inicjatywy mające na celu powstawania klastrów na terenie subregionu konińskiego?

Metodyka identyfikacji potencjału subregionu

1. Jak dokonać identyfikacji branż i zawodów, które wymagają wsparcia ze względu na np. proces „zanikania”, aby następnie je wspierać poprzez system kryteriów?
 - ✓ rodzaj przedsiębiorstw, jeśli tak, to który/e?
 - ✓ sekcje, dział gospodarki według PKD 2007, jeśli tak, to który/e?
 - ✓ rozwiązanie innowacyjne, jeśli tak, to które?

Geotermia

Jak kształtuje się wykorzystanie potencjału naturalnego m.in. geotermia, energia odnawialna, energia wiatrowa, słoneczna, fotowoltaika, wodór w subregionie konińskim?

**Serdecznie dziękujemy
za udział w dyskusji**